

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Igor Codreanu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Cristina Botnari împotriva lui Igor Codreanu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei r-nul Criuleni, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere,

împotriva încheierii din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-283/24
NR. PIGD 2-23074446-02-2a-01022024)*

Consecințele înlăturării tardive a neajunsurilor cererii de apel, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea de nu dat curs a cererii de apel emisă în conformitate cu art.368 alin.(1), neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Judecătoria Criuleni, sediul Central, jud. V. Suci,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, V. Mihaila, V. Cotorobai,

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Igor Codreanu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Mariana Ursachi,

Oxana Parfeni, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 mai 2023, Cristina Botnari a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcursul examinării cauzei, împotriva lui Igor Codreanu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecția Familiei r-l Criuleni, solicitând stabilirea domiciliului copilului minor Ion Codreanu cu mama, încasarea din contul lui Igor Codreanu în beneficiul Cristinei Botnari a pensiei de întreținere pentru copilul minor în mărime de 2 500 de lei, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecata până la împlinirea majoratului copilului și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 7 000 de lei.

2. Prin hotărârea din 10 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a admis parțial acțiunea, s-a stabilit domiciliul copilului minor Ion Codreanu la locul de trai al mamei Cristina Botnari, s-a încasat de la Igor Codreanu în beneficiul Cristinei Botnari pensia de întreținere a copilului minor Ion Codreanu în mărime fixă de 1 500 de lei lunar, începând cu 24 mai 2023 până la atingerea de către copil a vârstei majoratului, s-a încasat de la Igor Codreanu în beneficiul Cristinei Botnari cheltuielile judiciare legate de asistență juridică în mărime de 7 000 de lei, s-a încasat de la Codreanu Igor în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 540 de lei (f.d. 50).

3. La 28 noiembrie 2023, Igor Codreanu a depus prin intermediul poștei cerere de apel împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, în partea compensării cheltuielilor de judecată (f.d. 54-55, 56).

4. Prin încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Igor Codreanu și s-a acordat apelantului termen de 10 zile din momentul comunicării încheierii pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele legii și dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 157,50 de lei. Totodată, s-a explicat părții apelante că, în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile indicate în încheierea sus-numită în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și, împreună cu actele anexate, va fi restituită (f.d. 68-69 recto-verso).

5. La 25 martie 2024, Igor Codreanu, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, a depus prin intermediul oficiului poștal dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 158 de lei, care a fost achitată la 22 martie 2024 (f.d. 78, 79, 80).

6. Prin încheierea din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit apelul declarat de Igor Codreanu împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2023 a Judecătorei Criuleni, sediul Central, din motivul neînlăturării depline, în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău și s-a remis lui Igor Codreanu cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d. 85-87 recto-verso).

7. La 29 aprilie 2024, Igor Codreanu a depus prin intermediul poștei electronice recurs împotriva încheierii din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

8. În susținerea recursului a declarat că, instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia că el nu a înlăturat în termen neajunsurile la depunerea cererii de apel. Or, la 04 martie 2024, el a remis prin intermediul serviciului poștal cererea de apel motivată, fără a anexa dovada achitării taxei de stat, aceasta fiind înregistrată în instanța de apel la 06 martie 2024. Iar, la 22 martie 2024, reprezentantul său, avocatul Sergiu Coptu, a achitat taxa de stat în cuantum de 158 de lei și prin intermediul unei cereri datate cu 21 martie 2024 a prezentat-o instanței de apel, prin intermediul oficiului poștal, fiind recepționată aproximativ la 25-26 martie 2024, adică până la data emiterii încheierea de restituire a cererii de apel – 27 martie 2024.

9. Recurentul a considerat că, deși, la data achitării taxei de stat și prezentării dovezii instanței de apel deja expirase termenul stabilit de instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea de a nu da curs apelului, aceasta nu avea dreptul să restituie cererea de apel, deoarece la momentul emiterii încheierii de restituire a apelului, taxa de stat deja era achitată, iar dovada prezentată instanței.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

10. Art. 425 din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

11. Art. 427 alin. (1) lit.a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”

12. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că:

„sanțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.”

13. Art. 16 din Codul de procedură civilă statuează că:

„neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.”

14. Modalitatea de comunicare al actului de procedură, noțiunea termenului procesual precum și efectul expirării acestui termen sun reglementate de prevederile art. 100 alin. (1), art. 110, art. 113 din Codul de procedură civilă și sună în modul următor:

„actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire. Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).”

15. Art. 364 alin. (1) și 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă stipulează că:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

„... în cererea de apel se indică *inter alia* motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.”

16. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

17. Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1)...”

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc f/n, copia încheierii motivate din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expedită în adresa recurentului pentru notificare la 08 aprilie 2024 (f.d. 77), însă, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când încheierea instanței de apel a fost comunicată efectiv recurentului. Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

19. Din materialele cauzei reiese cu certitudine că încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs apelului a fost notificată la 07 martie 2024 recurentului Igor Codreanu, fapt confirmat prin avizul de recepție a trimiterii poștale DS8011421220AS (f.d. 70, 71).

20. În condițiile speței, termenul de procedură acordat de Curtea de Apel Chișinău apelantului pentru înlăturarea neajunsurilor la declararea apelului a început să curgă din ziua imediat următoare zilei calendaristice când i-a fost notificată încheierea de

a nu da curs cererii de apel, adică din 08 martie 2024, iar ziua limită de îndeplinire a acestui act de procedură fiind ziua de 18 martie 2024, ora 24:00.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu avea dreptul să restituie cererea de apel, deoarece la momentul emiterii încheierii de restituire a apelului, taxa de stat deja era achitată, iar dovada prezentată instanței. Or, termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și peremptoriu, recurentului revenindu-i obligația pozitivă de a se conforma întocmai dispozițiilor instanței de apel și a lichida aceste neajunsuri, în caz contrar, intervenind *uno actu*, cu titlu de sancțiune procedurală restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

22. În condițiile speței, însă, apelantul Igor Codreanu nu s-a conformat obligațiilor impuse de lege și de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 februarie 2024, deoarece a achitat taxa de stat abia la 22 martie 2024 și a expediat-o în adresa instanței de apel, prin intermediul oficiului poștal, la 25 martie 2024 (f.d. 78, 79, 80).

23. Respectiv, în condițiile speței, apelantul Igor Codreanu și reprezentantul acestuia, avocatul Sergiu Coptu, nu au înlăturat neajunsurile la declararea apelului împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, în interiorul termenului acordat de Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 07 februarie 2024. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că instanța de apel just și temeinic a restituit cererea de apel.

24. Instanța de recurs notează că, apelantul și reprezentantul acestuia, fiind interesați în soarta soluționării prezentului litigiu, urmau să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul lor de acces la instanță, prin executarea încheierii din 07 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, cu prezentarea cererii de apel motivate și dovezi de plată a taxei de stat în interiorul termenului-limită acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel.

25. Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

26. Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

27. În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, *Tinnelly & Sons Ltd and Others* și *McElduff and Others vs. the United Kingdom*, hotărârea din 10 iulie 1998).

28. Conjunctura relevată profilează faptul că Igor Codreanu și reprezentantul acestuia, avocatul Sergiu Coptu, nu au dat dovadă de diligență și interes suficient la utilizarea căilor procedurale de atac a hotărârii judecătorești.

29. În baza celor constatate, Completul de judecată notează că există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit în situația în care nu a fost efectuată înlăturarea neajunsurilor stabilite în termenul acordat, iar soluția instanței de restituire a apelului nu poate fi privită, în principiu, ca o restricție asupra dreptului de acces la un tribunal.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or, argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

31. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursului declarat de către Igor Codreanu împotriva încheierii din 27 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni